

בהוצאה לאור

מנדלי מוכר ספרים: מבטים חדשים

בעריכת ישראל ברטל, אבנר הולצמן ויונתן מאיר

יצירתו הדו-לשונית של שלום יעקב אברמוביץ, הוא מנדלי מוכר ספרים, הילכה קסם על דורות של קוראים והניבה שפע של כתיבה ביקורתית ומחקרית במאה השנים האחרונות. הכרך 'מנדלי מוכר ספרים: מבטים חדשים' מציע שורה של התבוננויות רעננות בליבת הקנון של אברמוביץ כמו גם בפינות והיבטים שטרם הוארו במכלול הענף של פועלו. כיצד התייצב אברמוביץ כאינטלקטואל יהודי בן זמנו לנוכח טלטלות ההיסטוריה היהודית במאה ה־ט"ז? כיצד ניתן להבין את עמדתו המסובכת ורווית הסתירות כלפי המהפכה הציונית שהתחוללה לנגד עיניו? מדוע גיבוריו נוטים לשוב במעגלים ולא להגיע לשום מקום? מה טיבו של 'הנוסח' המהולל, שנעשה אמת מידה לסגנון עברי משוכלל? מדוע כשל הפרויקט הגרנדיזי של פרסום מהדורת כתביו השלמה? כיצד נראית היום קאפולי, העיירה הבלרוסית שבה נולד וגדל, ובאיזה אופן השתמר בה זכרו? ומדוע נכון להכתיר את אברמוביץ כאבי הסיפורת האקולוגית היהודית? סוגיות אלה ואחרות נדונות בכרך העשיר, פרי עטם של אחד-עשר מחוקרי אברמוביץ המובהקים.

תוכן העניינים

פתח דבר

ישראל ברטל

'מה לו ליהודי בימינו ולנבוכדנאצר בימים ראשונים?' מנדלי בהיסטוריה, מנדלי וההיסטוריה

דן מירון

קו כלוא בתוך מעגל: על הדגם הסיבובי במרחב ובעלילה בסיפוריו של ש"י אברמוביץ

אבנר הולצמן

בימי הרעש: שלום יעקב אברמוביץ לנוכח המהפכה היהודית המודרנית

חיים באר

מנדלי מוכר ספרים לפני ארון הספרים

עמינדב דיקמן ז"ל

הנוסח של מנדלי – בין מזרח, מערב, דרום וצפון: סקירת התגובות הראשונות ומקצת דברי אחרונים

חזה טורניאנסקי

מקרא, פיוט וזמירות בתרגומו של ש"י אברמוביץ לידיש

יונתן מאיר

עלייתו ונפילתו של מפעל מנדלי

דור בורשטיין

האקולוגיה הרליגיוזית של 'ספר תולדות הטבע'

שי עבדי

'ולכולם בשם אקרא': התפתחות המחשבה הסביבתית ביצירת שלום יעקב אברמוביץ

ירין רבן

'האפלוט את נשמתי הכסלונית?' העיירה היהודית המנדלאית בשיחתם של יוסף חיים ברנר ואהרן דוד גורדון

דוד אסף

הדר יערים והוד החיים: אל קאפולי בעקבות מנדלי מוכר ספרים

המשתתפים בספר

תשפ"ה/2025. 278 עמודים. 15.5 x 24.5 ס"מ. כריכת בד

קונטרס ימי שמואל: תולדות ר' שמואל הורוויץ וסדר נסיעתו לאומן יונתן מאיר

בחודש אלול תרפ"ח נסע החסיד הארץ ישראלי ר' שמואל הורוויץ (1905–1972) בדרך פתלתלה ומסוכנת לאומן הסגורה והמסוגרת. נדודיו ארכו יותר משלוש שנים. לאחר מפגש עם חסידי ברסלב בפולין הבריח את הגבול והגיע לאומן, הוא נע ונד במקומות שונים בניסיונות לשוב לירושלים, ולבסוף נאסר במוסקבה ושהה ארבעה חודשים בכלא עד ששוחרר והועלה באודסה על אונייה לארץ ישראל. פרשת הנסיעה עוררה רעש גדול, והעיתונות היהודית נתמלאה ידיעות על החסיד שמסר את נפשו כדי להשתטח על קברו של ר' נחמן מברסלב. את הרפתקאותיו העלה הורוויץ על הכתב סמוך לחזרתו באיגרת ארוכה ששלח לחסידי ברסלב בפולין, היא 'קונטרס ימי שמואל' (מאי–יוני 1933).

הורוויץ מתאר כאן בהרחבה את עולמם של חסידי ברסלב הבודדים בארץ ישראל בשנות העשרים (קודם שנתארגנו במסגרות), את עולמם של חסידי ברסלב בפולין ובפרט 'הקיבוץ הגדול' בלובלין בראש השנה 1928 (אחד ה'קיבוצים' המרשימים, שנוצר כאלטרנטיבה ל'קיבוץ' באומן עם סגירת הגבולות) ואת עולמם של חסידי ברסלב באומן בשנים 1929–1932 (קודם למאסרים האגרסיביים, לסגירה ולחתימה של הקלויז ולהאשמת חסידי ברסלב בקלריקליות וקונטרה־רבולוציונריות בשלהי שנות השלושים).

מהדורה מוערת של 'קונטרס ימי שמואל', על פי כתב־היד השמור בספריית שוקן, מובאת כאן לראשונה במלואה. זהו מסמך היסטורי רב חשיבות, וניתן לדלות ממנו גם תמונה תאולוגית חדשנית. חסידות ברסלב איננה חסידות סטטית, ובכל תקופה ותקופה מתחדשים בה עולמות. קונטרס זה הוא הצצה לאחד מאותם עולמות מתחדשים.

תשפ"ו/1/2025. 198 עמודים. 15.5 x 24.5 ס"מ. כריכת בד

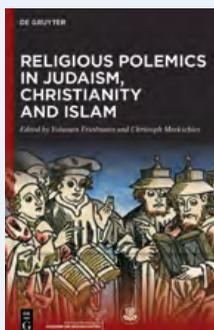

Religious Polemics in Judaism, Christianity and Islam

Edited by Yohanan Friedmann and Christoph Marksches

יצא לאור במשותף עם האקדמיה הגרמנית למדעים ולמדעי הרוח ברלין-ברנדנבורג ועם הוצאת De Gruyter הגרמנית.

תוכן העניינים

Christoph Marksches

Introduction

Johannes Zachhuber

Doctrinal Debates as Religious Polemics: Rationality and Identity Formation in Late Ancient Christianity

Christoph Marksches

Polemics in Non-Polemic Ancient Genres, or: "Polemic" in the Context of a New Literary History of Ancient Christianity

Meira Polliack, Arye Zoref, Orly Mizrahi

"Are You The One to Build Me a House?" Interreligious Aspects of Medieval Jewish, Christian and Islamic Exegesis on David's Role in Building the Temple

Simon Gerber

Catholicism versus Protestantism and Vice Versa: The Controversy Surrounding Johann Adam Möhler's "Symbolism"

Nimrod Luz

The Materialities of Interfaith Spatial Dialogues: Lessons from a Mixed Israeli City

Elisa Farinacci and Nurit Stadler

Religious Polemics in Motion: Mythologies and Territorial Controversies over Rachel's Tomb, Our Lady of the Wall and the Bilāl Ibn Rabāḥ Mosque

Christoph Schmidt

The Trauma of God's Excessive Transcendence and the Option of Interreligious Dialogue: The Regensburg Speech of Benedict XVI as a Polemic and Post-Traumatic Appeal

Index of Names

Index of Places and Institutions

160 עמודים. 16 x 23.5 ס"מ. כריכה קשה

The Onomasticon of Iudaea·Palaestina and Arabia in the Greek and Latin Sources

Volume III (Baaras–Bycoyca)

by Leah Di Segni and Yoram Tsafrir, with Chaim Ben David and Judith Green

מפעל האונומסטיקון של ארץ ישראל מרכז את כל המובאות ביוונית ובלטינית המזכירות שמות גאוגרפיים ואתניים בארץ ישראל ובסביבתה הקרובה מאמצע המאה הרביעית לפני הספירה (ערב כיבוש הארץ בידי אלכסנדר הגדול) עד הכיבוש המוסלמי באמצע המאה השביעית לספירה. את המפעל יזם בשנות השישים של המאה העשרים פרופ' מיכאל אבי־יונה ז"ל, ופרופ' יורם צפריר ז"ל עמד בראשו משנות השבעים ועד למותו בכסלו תשע"ו (נובמבר 2015).

המובאות לוקטו מכל המקורות הידועים ביוונית ובלטינית – יותר מ־1,300 טקסטים שנכתבו או נערכו על ידי למעלה מ־750 כותבים ועורכים, ובהם חיבורים גדולים, מכתבים, דרשות, רשימות מנהליות וכנסייתיות, כתובות ומטבעות – וכן ממקורות בלשונות המזרח, בעיקר סורית, אם אלה תורגמו מן היוונית ולא שרדו בלשון המקור. שמות האתרים מסודרים בערכים על פי סדר האל־ף־בי"ת, ובכל ערך הקטעים מובאים בלשון המקור ובתרגום לאנגלית בלוויית הערות טקסטואליות חיוניות, דיון גאוגרפי־היסטורי ובמידת האפשר גם דיון ארכאולוגי וכן ביבליוגרפיה מחקרית רלוונטית. בכל מקום שהדבר אפשרי מצוינים זיהוי האתר ותיאורו בהסתמך על מחקר עדכני. הכרכים השני והשלישי מלווים במפות צבעוניות המראות את האתרים לאזוריהם.

הכרך הראשון יצא לאור בשנת 2015, ובו טקסטים מרכזיים ארוכים שמוזכרים בהם שמות רבים ולפיכך הם מצוטטים בערכים שונים, וכן רשימה מוערת של המקורות הראשוניים, רשימת קיצורים כללית, רשימה של כל האתרים שייכללו בסדרה, מבוא ומפתחות.

בשנת 2017 יצא לאור הכרך השני, בשני חלקים. הכרך מכיל את הערכים המתחילים באות A, ובכללם הערך Arabia הגדול.

בשנת 2025 יצא לאור הכרך השלישי, שמכיל את הערכים המתחילים באות B, ובכללם הערכים הגדולים Beth Govrin (Eleutheropolis), Bethlehem ו־Bethsan (Beth Shean, Scythopolis).

כרך I - 2015. 456 עמודים + 2 מפות. 28 x 18.5 ס"מ. כריכת בד

כרך II - 2017. 1,430 עמודים בשני חלקים. 28 x 18.5 ס"מ. כריכת בד

כרך III - 2025. 1,138 עמודים. 28 x 18.5 ס"מ. כריכת בד (בדפוס)

Proceedings of the Israel Academy of Sciences and Humanities Volume IX

הכרך מאגד את חוברות ההרצאות של מרצים אורחים באקדמיה שיצאו לאור בשנים 2015–2024.

תוכן העניינים

1. Lorraine Daston

Before the Two Cultures: Big Science and Big Humanities in the Nineteenth Century
The Martin Buber Memorial Lectures

2. Michael Walzer

States and Communities
The Martin Buber Memorial Lectures

3. Ute Deichmann

The Beginnings of Israeli–German Collaboration in the Sciences: Motives, Scientific Benefits, Hidden Agendas

4. Guido Calabresi

Equality – A Fable: Understanding the Recent American Election
The Martin Buber Memorial Lectures

5. Guy G. Stroumsa

Arthur James Balfour's Religious and Intellectual World

6. Jonathan Israel

Jewish Emancipation in the Western World (1780–1860): What Kind of Enlightenment Made It Possible?
The Martin Buber Memorial Lectures

7. Michael Cook

The Spread of Islam Around the Indian Ocean
The Martin Buber Memorial Lectures

8. Stephen Greenblatt

Shakespeare's Second Chance
The Martin Buber Memorial Lectures

2025. 172 עמודים. 15.5 x 24.5 ס"מ. כריכת בד

הגלגול שנעצר בטרם הושלם

מאת דן מירון

דברי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, כרך תשיעי, חוברת 10 (תשפ"ה. 24 עמודים)

ביסוד מאמר זה עומדת התזה שפרנץ קפקא פיתח לכל אורך יצירתו קצרת הימים של מושג הגלגול הטרגי, גלגול שנעצר בטרם הושלם. כשאדם נהפך לבעל חיים הוא איננו נעשה בעל חיים ממש, אלא מפתח צורה ותכונות פיזיות של בעל החיים בעוד בתוכו הוא נותר אדם בעל מודעות ותשוקות אנושיות – ומכאן אומללותו. אילו היה גיבור 'הגלגול' גרגור סמסא נהפך לחרק אמיתי, הוא היה חי חיי חרק ולא היה אומלל.

תסמונת הגלגול שנקטע באיבו הופיעה לראשונה ביצירת הנעורים הבלתי גמורה של קפקא 'הכנות לחתונה בכפר', שבה הגיבור הנוסע לחתונתו באי-חשק מתנחם בפנטזיה ילדותית שהייתה לו: התגברות על מצבים לא נוחים באמצעות פרדה מהגוף האנושי ופיתוח צורה של חיפושית הנכנסת לתרדמת חורף. בסיפורי המאוחרים של הסופר התרחב השימוש במוטיב לתחומים אחרים: תמורה שהפכה קוף לאדם בר דעת בכל זאת הותירה אותו קוף מבחינה מינית (בסיפור 'דין וחשבון לאקדמיה'), והתוצאה הייתה שסע בין כושר הדיבור והמחשבה שלו לזהותו הגופנית והמינית; יהודי מערב אירופה סברו שהפכו לאירופים גמורים אך נותרו למעשה יהודים למחצה; והציונים שהאמינו בחיסול זהותם הגלותית נותרו למעשה יצורי כלאיים, שילוב של שה ושל חתול טורף (בסיפור 'יצור כלאיים'), בהשראת גדיא ושונרא שבפזמון 'חד גדיא'. באמצעות תסמונת הגלגול שנעצר בטרם הושלם המחיש קפקא את תפיסתו הטרגית את מהות ה'התפתחות' האנושית.

Shakespeare's Second Chance

by Stephen Greenblatt

Proceedings of the Israel Academy of Sciences and Humanities

vol. IX, no. 8 (2024. 19 pp.)

The Martin Buber Memorial Lectures

בלב הקומדיות של שייקספיר עומד חלום חזרתה של ההזדמנות הראשונה – משפחה או יקרים שנחשבו אבודים לעד. בלב הטרגדיות שלו עומד העדרה של הזדמנות שנייה, או ליתר דיוק, העדר הזדמנות שנייה הכרוך בכמיהה עזה באופן בלתי נסבל אך בלתי ניתנת למימוש להזדמנות כזאת. בערוב ימיו שיחק שייקספיר עם האפשרות להעניק לדמויות שלו את ההזדמנות השנייה שאליה השתוקקו.